

Handläggare
Mia Eriksson
Telefon: 08-50823855**Till**
Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd
2025-10-23

Placerade barns gymnasiebehörighet

Svar på skrivelse från (L)

Förvaltningens förslag till beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen från Liberalerna.

Sammanfattning

I en skrivelse från Robin Nilsen (L) betonas vikten av uppnådd gymnasiebehörighet för placerade barn och unga. Förvaltningen besvarar frågorna i detta tjänsteutlåtande.

Ärendet

På stadsdelsnämndens sammanträde 12 juni 2025 överlämnades en skrivelse till förvaltningen för beredning. Skrivelsen är ställd av Robin Nilsen (L) som önskar få svar på frågor gällande placerade barns gymnasiebehörighet.

Ärendets beredning

Ärendet är berett inom avdelningen för individ- och familjeomsorg. De fackliga organisationerna informeras på samverkansgruppen 7 oktober 2025.

Förvaltningens svar på ställda frågor

1. En sammanställning av andelen placerade barn i Hägersten-Älvsjö som uppnått gymnasiebehörighet under åren 2022, 2023 och 2024.

Då projektet Skolsamordnare för placerade barn och unga (läs mer under punkt 4) var i uppstartsfas 2022 och insamling av relevant data ännu inte påbörjats, finns ingen tillförlitlig statistik att redovisa för det året. Därför redovisas statistik från och med 2023, samt då antagningsbeskeden för gymnasiet för 2025 är registrerade kan även innevarande år redovisas.

Sammanställningen innehåller statistik gällande barn och unga placerade i någon av de placeringsformer som omfattas av skolsamordnarnas uppdrag.

Att samla in data för övriga placeringsformer, såsom jourhem, familjehem och LSS-placeringar, skulle kräva betydande resurser och samordning eftersom dessa ärenden hanteras av flera olika enheter inom förvaltningen. Statistiken bör därför tolkas med viss försiktighet, då den inte omfattar samtliga placerade barn i stadsdelsförvaltningen.

De i svaret inkluderade placeringsformerna är följaktligen de som omfattas av skolsamordnarnas uppdrag:

- Statens institutionsstyrelse (SiS)
- HVB-hem
- Stödboende
- Träningslägenhet
- Behandlingsfamilj

Placeringar på skyddat boende ingår enligt projektplanen, men har ej varit förekommande under den aktuella perioden.

Andelen placerade barn och unga inom projektets målgrupp som uppnått gymnasiebehörighet:

- **2023:** 33 %
- **2024:** 46 %
- **2025:** 50 %

Bland de individer i målgruppen som uppnått gymnasiebehörighet utgörs cirka 90 procent av pojkar och 10 procent av flickor.

2. En redovisning av resultaten fördelade på kön, typ av placering (familjehem, HVB etc.) samt om möjligt ursprunglig skolform (kommunal, fristående, särskola).

En detaljerad uppdelning utifrån ursprunglig skolform (kommunal, fristående, särskola) är svår att genomföra. Detta beror på att många barn och unga frekvent byter skola, vilket försvårar möjligheten att följa skolformen över tid.

Vidare präglas ärendena av en hög grad av förändringar i placeringsform, där många placeringar avslutas eller ändras under korta tidsperioder. Detta medför svårigheter att göra tillförlitliga korrelationer mellan placeringsform och skolresultat.

Redovisning av gymnasiebehörighet bland barn och unga inom målgruppen:**2023**

Av totalt **9** placerade ungdomar uppnådde **3** gymnasiebehörighet, varav **1** var flicka.
Placeringarna fördelades på:

- Statens institutionsstyrelse (SiS): **1**
- Hem för vård eller boende (HVB): **2**

2024

Av totalt **13** placerade ungdomar uppnådde **6** gymnasiebehörighet, varav **1** var flicka.
Placeringarna fördelades på:

- HVB: **2**
- SiS: **2**
- Behandlingsfamilj: **2**

2025

Av totalt **14** placerade ungdomar uppnådde **7** gymnasiebehörighet. Ingen av dessa var flicka.
Placeringarna fördelades på:

- Behandlingsfamilj: **3**
- Förstärkt jourhem: **1**
- SiS: **2**
- Stödboende: **1**

3. Hur utvecklingen av gymnasiebehörighet för denna grupp ser ut över tid i stadsdelen – har andelen behöriga ökat eller minskat?

Andelen placerade barn och unga (med någon av de placeringsformer som omfattas av skolsamordnarnas uppdrag) som har nått gymnasiebehörighet i Hägersten-Älvsjö har successivt ökat under perioden 2023–2025. Se statistik under fråga 1.

4. Vilka särskilda insatser har förvaltningen genomfört – och avser att genomföra - för att stärka skolresultaten hos barn placerade i samhällsvård?

Stadsdelsförvaltningen har deltagit i projektet Skolsamordnare för placerade barn och unga som har pågått under åren 2022-2025, och som sammanfattades i Slutrapport Skolsamordnare för placerade barn och unga. Projektets syfte var att förbättra skolgången för barn och unga som placerats på antingen HVB, SiS, stödboende, behandlingsfamilj eller i skyddat boende utan vårdnadshavare.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltning har haft två projektanställda skolsamordnare inom verksamhetsområde barn, unga och familj. Arbetsuppgifterna för en skolsamordnare består av att arbeta operativt i ärenden med placerade barn och unga. Huvudsakligen innebär det att ordna skolplats och följa upp skolgången för placerade barn och unga i institutionsvård samt i placeringsformen behandlingsfamilj. Uppdraget består dock också av att sprida kunskap och höja kompetensen på verksamhetsområdet gällande skolfrågor och socialtjänstens ansvar kring skolgången för placerade barn och unga.

I juni 2025 blev projektet ett permanent arbetssätt och det är fortsättningsvis två skolsamordnare anställda som fortsätter med det arbete som har påbörjats. Skolsamordnarna arbetar i ärenden men även med kunskapsspridning till verksamhetsområde barn, unga och familj. Under hösten 2025 hålls workshops, drop-in-tider erbjuds för ärendefrågor och presentationer ges på större gemensamma träffar, t.ex. APT och planeringsdagar.

5. Hur förvaltningen bedömer effekterna av hittills genomförda insatser – finns det tecken på att de förbättrat resultaten?

Barn placerade i samhällsvård är en utsatt grupp som har stora behov av stöd, inte minst i skolan. Det är inte ovanligt med hög skolfrånvaro, diagnoser och en lång historik av skolmisslyckanden. Under åren som projektet har pågått har statistik förts från samtliga deltagande stadsdelar. Hittills har det inte gått att se någon effekt på stadsövergripande nivå på betyg eller att fler placerade barn blir gymnasiebehöriga. Det beror dels på att det inte har funnits någon referensgrupp, dels på att tre år är en förhållandevis kort tidsperiod. De flesta ungdomar som har ingått i projektet har heller inte varit aktuella i tre års tid utan många har placerats under projektet, flyttat hem och/eller avslutat sina studier vilket i sin tur inneburit att de inte längre ingår i statistiken. Urvalet blir därmed begränsat och det går inte att fastställa några faktiska data. Utav de ärenden som varit aktuella i Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltning går det dock att observera en viss ökning av andel behöriga till gymnasiet, även om urvalet är relativt litet med sammantaget ett trettiotal individer.

Det har dock varit möjligt att mäta annat som har betydelse för effekterna av projektet. Konsultföretaget Ramboll har på uppdrag av stadsledningskontoret genomfört en utvärdering som visade att rollen som skolsamordnare har haft flera positiva effekter:

- Barn och unga som har haft en skolsamordnare har snabbare kunnat få en skolplats efter placering och planerade

placeringar sker i större utsträckning under villkor att skolgången redan är ordnad så att glapp undviks.

- Sammanbrott i placeringar har minskat i takt med att skolgången stabiliserats.
- Flera av de barn och unga som har varit aktuella har ökat sin närvaro i skolan och har lyckats ta betyg i ämnen, något som har upplevts som onåbart tidigare.
- Socialtjänsten har via skolsamordnarna fått en större förståelse för vikten av att inhämta skoldokumentation och vilken betydelse det har för barn som omplaceras många gånger.

Utifrån projektets resultat beslutades i stadens budget för 2025 att permanenta arbetssättet och till att omfatta samtliga stadsdelsförvaltningar i Stockholms stad.

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Lee Orberson
stadsdelsdirektör
Hägersten-Älvsjö
stadsdelsförvaltning

Linda Lindblom
t.f. avdelningschef
Hägersten-Älvsjö
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Skrivelse om placerade barns gymnasiebehörighet
2. Slutrapport Skolsamordnare för placerade barn och unga

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lee Orberson, stadsdelsdirektör	2025-10-06
Linda Lindblom, t.f. avdelningschef	2025-10-06